

סוכה וארץ ישראל/ הרב מיכאל אדרעי

אברבנאל דברים פרק טז והנה נשאר אלי לדעת בזה ב' ידיעות. האחת למה היו הרגלים שלש לא פחות ולא יותר ואומר בסבת זה שישראל קבלו מהשם יתברך ג' חסדים גדולים. והם יציאת מצרים ומתן תורה. וירושת הארץ. ולכן צוה שיעלו לביתו שלש פעמים בשנה. בחג המצות להודות לה' על שהוציאם ממצרים. ובחג השבועות להודות לפניו על שנתן להם את התורה. ובחג הסוכות להודות לפניו על הארץ ועל תבואותיה ויהיו ימי חג הפסח ז' ימים...לפי שמעת שיצאו ממצרים עד שנכנסו בים היו ז' ימים ואכלו מן המצות אשר הוציאו ממצרים כל אותם שבעת ימים....אמנם חג השבועות היה יום אחד כיום מתן תורה שהיה אחד ומיוחד. וכמוהו לא יהיה. וחג הסוכות היה גם הוא שבעת ימים מפני שבעת המינים שנשתבחה בהן ארץ ישראל.

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז עמוד א משנה. בארבעה פרקים העולם נידון: בפסח על התבואה, בעצרת על פירות האילן, בראש השנה - כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, שנאמר היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם, ובחג נידונין על המים.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף לז עמוד ב מוליך ומביא - כדי לעצור רוחות רעות, מעלה ומוריד - כדי לעצור טללים רעים.

תוספתא מסכת ראש השנה (ליברמן) פרק א הבא ניסוך המים בחג כדי שיתברכו עליך מי גשמים

אדם ובהמה. בשר ורוח ונשמה. גיד ועצם וקרקמה. דמות וצלם ורקמה. הוד להכל דמה. ונמשל כבהמות נדמה. זיו ותאר וקומה. חדוש פני אדמה. טיעת עצי נשמה. יקבים וקמה. פרחים וישקמה. לתבל המסימה. מטרות עז לסממה. נשיה לקימה. שיחים לקוממה. עדנים לעצמה. פרחים להעצמה. צמחים לגשמה. קרים לזרמה. רביבים לשלמה.

שפת אמת דברים לסוכות וחג הסוכות הוא זמן שמחתנו והוא איזה עשיר השמח בחלקו. וזהו סימן העשירות כששמח בזה שהזמין לו השי"ת. לכן חג האסיף זמן שמחה לבני" שהם שמחים בחלקם הן רב והן מעט.

רמב"ן פרשת אמור וכבר רמזו רבותינו הסוד הזה, אמרו בויקרא רבה (ל ט), פרי עץ הדר זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (תהלים צו ו) הוד והדר לפניו. כפות תמרים זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (שם צב יג) צדיק כתמר יפרח. וענף עץ עבות זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (זכריה א ח) והוא עומד בין ההדסים אשר במצולה. וערבי נחל זה הקדוש ברוך הוא שנאמר (תהלים סח ה) סולו לרוכב בערבות:

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף י עמוד א לא אמרו אלא כנגד דוד אביו, שדר בחמשה עולמים ואמר שירה; דר במעי אמו ואמר שירה, שנאמר: ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו. יצא לאויר העולם ונסתכל בכוכבים ומזלות ואמר שירה, שנאמר: ברכו ה' מלאכיו גברי כח עושי דברו לשמע בקול דברו ברכו ה' כל צבאיו וגו'. ינק משדי אמו ונסתכל בדדיה ואמר שירה, שנאמר: ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו. מאי כל גמוליו? אמר רבי אבהו: שעשה לה דדים במקום בינה. טעמא מאי? אמר (רבי) +מסורת הש"ס: [רב+] יהודה: כדי שלא יסתכל במקום ערוה; רב מתנא אמר: כדי שלא יינק ממקום הטנופת.

עין אי"ה - ינק משדי אמו ונסתכל בדדיה ואמר שירה".

מקרה היניקה הלא הוא לפי ראות עיני בשר מצב כולל כל בעלי חיים היונקים. אבל גם כאן רואה הוא שהפליאה לה החכמה האלהית את האדם לתנו עליון. כי באמת מצב שדי האשה הוא במקום בינה, האבר המלא רגשות, ומורה בגלוי יתרון האדם. ח"א שלא יסתכל בערוה, וח"א שלא ינק ממקום הטינופות. כנגד השכל והרגש, ששניהם צריכים מאד לשכלול אדם המעלה, דיבר כ"א מהם. ....

ליקוטי מוהר"ן תורה סח כל הנפשות תאיבים ומתאווים לממון. ולא לממון בלבד מתאווים ואוהבים אותו, אלא אפי' להאדם שיש לו הממון, דרך בני אדם למשוך אליו ולאהוב אותו, מחמת שיש לו ממון, כמו שאנו רואין בחוש, וכמ"ש (משלי יד) ואוהבי עשיר רבים. וזה מחמת שהנפש באה ממקום עליון, שהממון בא ומשתלשל ומתהווה משם. כי בודאי התחלת המקום שמשתלשל משם הממון, הוא בודאי בחי' קדושה ושפע קודש. ואח"כ נתגשם למטה, כדרך ההשתלשלות, ונתהווה ממון.

ליקוטי מוהר"ן תורה יג א להמשיך השגחה שלימה, א"א אלא עד שישבר תאוות ממון. ושבירתה, הוא ע"י צדקה. כי איתא בזוהר (פינחס דף רכ"ד ע"א) רוחא נחית לשכך חמימא דליבא, וכד נחית רוחא לבא מקבל ליה בחדוה דנגונא דליואי. רוחא, זה בחי' צדקה, שהוא רוח נדיבה, על ידו מקררין חמימות תאוות ממון. וזה בחי' (תהלים ע"ו) יבצור רוח נגידיים, שהרוח ממעט תאוות הנגידות והעשירות. נגונא דליואי, זה בחי' משא ומתן באמונה, ששמח בחלקו, ואינו אץ להעשיר.

ליקוטי מוהר"ן תורה רסו דע שמיתות בהמות וחיות בלא זמן, הוא ע"י שאינן נזהרין במצות סוכה כראוי, כי סוכה בחינות אמא דמסככא על בנין (תיקונים ד"ג) בחינות אם לבינה תקרא (משלי ב). וזהו בחינות ההבדל שבין גדר אדם לגדר בהמה, כמו שארז"ל (ברכות יוד) ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו, שעשה לה דדים במקום בינה, אבל הבהמה יונקת מדדי בהמה למטה, וזהו ההפרש שבין גדר אדם לבהמה, שהאדם יונק מדדי אדם שהוא במקום בינה, בחינות אם לבינה תקרא בחינות סוכה. אבל הבהמה יונקת מדדי בהמה שהם למטה, ועל כן כשפוגם במצות סוכה, אזי נופל מבחינות דדי אדם שהם במקום בינה, בחינות סוכה, ואזי נופל לבחי' דדי בהמה, ויונק משם, נמצא שיונק משפע של הבהמה, ועל כן יונק את חיותם, ועל ידי זה הם מתים, על ידי שנוטל מהם את השפעתם, ולפי הפגם שפגם בסוכה כן הוא נפילתו, וכן נוטל את השפע של הבהמות, וכמו כן גורם מיתות הבהמות והחיות, וזהו בחי' ולמקנהו עשה סוכות (בראשית לג) כי הסוכה הוא בשביל מקנהו כנ"ל:

גם העוסקין בבנין מזיק להם, כמשרז"ל (סוטה יא) כל העוסק בבנין מתמסקן, כי צריך לבנות הבית בחכמה ושכל, ואזי אין מזיק לו הבנין ואזי ראוי לו לבנות בית, כמו שכתוב (משלי כד) בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן ובדעת חדרים ימלאו, (כי יש לו מקום להכניס השפע). אבל כשבונה בלא שכל, אזי מזיק לו, ועל כן מתמסקן, כי זה עונשו על שפגם בחכמה. כי היה ראוי לו לבנות הבית בחכמה כנ"ל. ועל כן עונשו שמתמסקן, שזה בחינות פגם החכמה, בחינות חכמת המסכן בזויה (קהלת ט). ועל כן על ידי הסוכה שהיא בחי' שכל, בחינות אם לבינה כנ"ל עי"ז יכול לבנות בית בבחי' בחכמה יבנה בית וכו' כנ"ל:

וזה בחי' (בראשית שם) ויעקב נסע סוכותה ויבן לו בית כנ"ל:

וזה בחי' שבועות, כי שבועות וסוכות הם אחד, כי התורה יוצאת מבינה שהיא בחי' סוכה כמ"ש (משלי א) ואל תטוש תורת אמך, בחי' אם לבינה שהוא בחי' סוכה כנ"ל:

וע"כ תיכף אחר סוכות הוא שמחת תורה, כי מבחי' סוכה משם יוצאת התורה. נמצא על ידי שנכנסו בסוכה, נעשים בעצמם בבחינות התורה, כי משם יוצאת התורה כנ"ל, ואז מתחלת התורה שהוא בראשית, בחינות בית. היינו בית דבראשית, בחינות ויעקב נסע סוכתה ויבן לו בית כנ"ל: וזהו בחי' סוון. שאז הוא זמן מתן תורה ר"ת. ויעקב נסע סוכתה ויבן לו בית וכו' כנ"ל:.